Міністерство освіти і науки України

Міністерство охорони здоров'я України

Львівський національний медичний університет
імені Данила Галицького

Наукове товариство анатомів, гістологів, ембріологів
і топографоанатомів України

Наукове товариство імені Т. Шевченка

МАТЕРІАЛИ

ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ

«Актуальні питання морфології»,

ПРИСВЯЧЕНОЇ
100-РІЧЧЮ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ

ПРОФЕСОРА

Лева Михайловича
ЛИЧКОВСЬКОГО

17 травня 2024
м. Львів, Україна

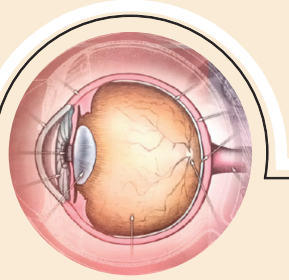

УДК:576.2
ISBN 978-617-7196-44-9

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Орест Чемерис – ректор Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, доктор медичних наук, професор

Вікторія Сергієнко – проректор з наукової роботи Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, доктор медичних наук, професор

Олена Аппельханс – в. о. Президента Наукового Товариства анатомів, гістологів, ембріологів та топографоанатомів України, завідувач кафедри анатомії людини Одеського національного медичного університету, доктор медичних наук, професор, Заслужений працівник освіти України

Валентина Чопяк – Голова Лікарської комісії Наукового Товариства ім. Шевченка, завідувач кафедри та центру клінічної імунології та алергології та заслужений професор Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, доктор медичних наук, професор, віце-президент Українського товариства імунології, алергології та імунореабілітації

Леся Матешук-Вацеба – завідувач кафедри нормальної анатомії Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, доктор медичних наук, професор, заслужений професор Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького

Уляна Підвальна – доктор медичних наук, доцент кафедри нормальної анатомії Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького

Ольга Содомора – доктор філософії, асистент кафедри нормальної анатомії Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького

Ryszard Gryglewski – доктор наук, професор, Керівник кафедри історії медицини, Медичний факультет, Ягеллонський університет, Краків, Польща

Wolfgang Weninger – професор, Керівник Центру Анатомії та Біології клітини, Медичний університет Відня, Відень, Австрія

Марта Надрага – директор Наукової бібліотеки Львівського національного медичного університету, кандидат історичних наук, старший дослідник, Заслужений працівник культури України

У книзі подано абстракти за матеріалами
Всеукраїнської наукової конференції з міжнародною участю
«Актуальні питання морфології»,
присвяченої 100-річчю від дня народження
професора Лева Михайловича Личковського,
яка відбулася онлайн 17 травня 2024, м. Львів, Україна.

Відповідальність за достовірнісь викладених матеріалів несуть автори.

АКРЕДИТАЦІЯ:

Конференція запланована відповідно до політики ради з акредитації безперервної медичної освіти Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, Міністерства охорони здоров'я та Міністерства освіти та науки України.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО КОНФЛІКТ ІНТЕРЕСІВ:

Відділ безперервної медичної освіти Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького забезпечує, що зміст цієї одноденної конференції та супутніх матеріалів послуговуються принципами збалансованості, незалежності, об'єктивності та наукової точності. Планування конференції вільне від впливу чи контролю з боку комерційних організацій, зміст сприятиме вдосконаленню якості підготовки лікарів (передбачає 9 академічних годин = 0,3 кредиту ECTS).

в державі. Переймався усім, що відбувалося довкола, гостро реагував на несправедливість, вболівав за майбутнє України, медицини, людства.

Євген Миколайович Панасюк відійшов у вічність раптово, в суботу, 2 червня 2001 року, після напруженого робочого тижня. Євген Миколайович був сповнений ентузіазму, планів, ідей, активно готувався до з'їзду фізіологів України, який мав відбутися наступної весни у Вінниці. На фізіологічному з'їзді у травні 2002 року успішно виступили його учні, докладаючи максимум зусиль, аби не підвести улюбленого Професора.

Бережімо ж у наших серцях незабутній, світлий образ Євгена Миколайовича, пам'ять про його добрі справи, незаперечний, вагомий внесок у скарбницю української і світової науки!

Мельник Олег[1], Аппельханс Олена[2], Матешук-Вацеба Леся[3], Мельник Олексій[1]

[1] НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
Київ, Україна

[2] ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Одеса, Україна

[3] ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО
Львів, Україна

ІСТОРІЯ НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА АНАТОМІВ, ГІСТОЛОГІВ, ЕМБРІОЛОГІВ ТА ТОПОГРАФОАНАТОМІВ ВІД ЗАРОДЖЕННЯ ДО СЬОГОДЕННЯ

Починаючи з початку XIX століття в Україні почали створюватися наукові товариства як одна із форм громадських об'єднань, що виникали з ініціативи окремих осіб і діяли на засадах саморегулювання. Ці товариства відіграли значну роль у розвитку науки і культури України. Не менш важливим моментом залишається той факт, що наукові товариства Російської імперії у XIX – на початку XX ст. ще не диференціювалися відповідно до напрямів науки, а створювалися в основному універсальні об'єднання природознавців, члени яких досліджували природничі проблеми в цілому. Перше наукове товариство медичного спрямування в Україні виникло

у 1840 р. В надрах тогочасних природничих товариств у 1845 році і зароджувалося майбутнє товариство анатомів. Біля витоків майбутнього товариства стояли такі видатні постаті, як **Микола Іларіонович Козлов** та **Олександр Петрович Вальтер**.

Починаючи з 50-х років XIX ст. природознавці і лікарі різних регіонів Російської імперії почали відчувати нагальну потребу у взаємному спілкуванні та обміні думками, що стали дуже активно шукати засобів ефективної співпраці, які б максимально відповідали науково-практичним потребам. На думку провідних вчених того часу, зарадити їм могли б спеціальні зібрання – наукові з'їзди, подібні до тих, що науковці країн Західної Європи (Швейцарії, Німеччини, Англії) започаткували ще в першій половині XIX ст. Такі природничі форуми у Європі за кілька десятиліть встигли набути значного резонансу у наукових колах і довести свою надзвичайну корисність. Проте процеси становлення науки в Російській імперії (а отже і на території нинішньої України), зокрема основних напрямів природознавства відбувалися з певним запізненням, тому питання про необхідність організації наукових з'їздів тут постало дещо пізніше, ніж у Європі. У другій половині XIX ст. це питання вже дуже гостро було на порядку денному, тим більше, що наукова діяльність тепер вже не концентрувалася виключно у столичних містах: чимало талановитих вчених, які значною мірою сприяли розвитку природознавства, з'явилися у провінційних університетах. Ідея про створення національних природничих зібрань вже бриніла в повітрі.

У 1856 р. професор Київського імператорського університету Святого Володимира **Карл Федорович Кесслер** подав доповідну записку на ім'я міністра освіти, де обґрунтував необхідність проведення з'їздів природознавців для розвитку природничих наук. Пропозицію було розглянуто лише через два роки і «взято до уваги». У 1860 р. К. Ф. Кесслер брав участь у з'їзді природознавців і лікарів у Німеччині та знову порушив питання про доцільність скликання таких з'їздів у царській Росії. Цього разу його пропозицію підтримав попечитель Київського навчального округу **Микола Іванович Пирогов** і 13 квітня 1861 р. було одержано відповідний дозвіл міністерства. Перший київський з'їзд природознавців і лікарів відбувся 11–18 червня 1861 року, де було складено детальний план викладання природничих наук у гімназіях, обговорено питання про створення необхідних посібників і наочного приладдя. Другий з'їзд природознавців і лікарів відбувся завдяки зусиллям К. Ф. Кесслера 11–18 червня 1862 р. у Києві і мав ще більший успіх. Ці два Київські з'їзди мали локальний характер: географія їх була дещо обмежена, кількість учасників – 44 у першому та 61 у другому – теж невелика, до того ж проблематика мала переважно педагогічне спрямування. Проте вони

відіграли важливу роль як «перші спроби втілення мрії про періодичні учені з'їзди всієї Росії».

У 1862 р. К. І. Кесслер очолив кафедру зоології Петербурзького університету, де він продовжив організаційну роботу з підготовки першого всеросійського з'їзду природознавців (кінець 1867 – початок 1868 рр.). Саме на цьому з'їзді в Петербурзі було ухвалено рішення про створення при університетах наукових товариств природознавців, які згодом разом з іншими науковими організаціями стали ініціаторами та учасниками з'їздів природознавців і лікарів. Цьому значною мірою сприяв новий університетський статут 1863 р., що надав певної самостійності вищим навчальним закладам. Одними із перших такі товариства були створені в Харкові, Києві та Одесі. Товариства мали велике значення для розвитку вітчизняної науки та культури, де творча свобода, неформальні зв'язки обумовлювали високу ефективність наукової діяльності. Це були осередки кращих демократичних традицій в науці та громадському житті.

Третій з'їзд природознавців і лікарів, що відбувся в Києві у 1871 р., був успішним. Головою з'їзду був обраний **академік О. О. Ковалевський**, який у промові «Про діяльність наших з'їздів» наголосив: «Головним завданням наших з'їздів слід вважати: по-перше, дослідження Росії у природничо-історичному аспекті та розробку природничих наук узагалі; по-друге, поширення природничо-історичних знань серед широкого загалу; по-третє, зближення і співпраця російських вчених між собою». У роботі з'їзду брали активну участь професори Київського університету **Никанор Адамович Хржонщевський**, **Петро Іванович Перемежко**, **Володимир Олексійович Бец**. Саме Володимир Олексійович Бец зробив надзвичайно багато для розвитку анатомічної науки загалом і товариства зокрема. На з'їзді було багато видатних вчених в галузі природничих наук, представники наукової спільноти з Одеси, Харкова, Чернігова, Рівного, Житомира та інших міст України, а також чимало гостей з Росії: з Москви, Санкт-Петербурга прибули О. М. Бутлєров, Ф. В. Овсянников, Д. І. Мендєлєєв, з Казані – В. В. Марковников, М. Ф. Висоцький, М. В. Сорокін та ін. Ще у 1860 р. професор **Пилип (рос. – Филипп) Васильович Овсянников** та доктор С. О. Смирнов у своїх публікаціях висловили думку про необхідність таких з'їздів у Росії. «Кому як не нашим вченим слід було б з різних кінців нашої величезної вітчизни з'їхатися хоча б на 3 роки раз, аби передати товаришам свої праці, обмінятися враженнями, об'єднати в одне ціле життя півночі, сходу, півдня й заходу? Такі зібрання, без сумніву подвоїли й потроїли б наукову діяльність наших учених» – зазначав П. В. Овсянников.

Організація загальнодержавних зібрань природознавців і лікарів стала можлива здебільшого завдяки невпинному зростанню інтересу до природ-

ничих наук практично в усьому російському суспільстві у 1850–1860-х рр. Довготривалі перемовини з міністерством просвіти втілилися нарешті 28 грудня 1867 р. в організації Першого загальноросійського з'їзду природодослідників і лікарів у Санкт-Петербурзі. Згодом, під тиском численних делегатів-лікарів назва форумів змінилась. Починаючи з IV Казанського з'їзду, що відбувся у 1873 р., вони вже стали називатися загальноросійськими з'їздами природодослідників і лікарів. Стримуюча роль держави по відношенню до дослідження природи в Росії взагалі стала визначальним чинником історії заснування та діяльності природничо-наукових установ. Уряд свідомо віддавав перевагу здатним здійснювати моралізацію та ідеологічний тиск суспільним наукам, як дієвому важелю у впливі на суспільство.

З 1867 по 1913 рр. відбулося всього 13 загальнодержавних з'їздів природодослідників і лікарів, які своєю діяльністю значно вплинули на розвиток вітчизняної науки. З'їзди природодослідників і лікарів другої половини XIX – початку XX ст. породили ідею створення Асоціації і надалі вживали різних заходів задля її реалізації. Так звана «Російська асоціація науки», за задумом делегатів природознавчих з'їздів, мала забезпечити періодичне проведення цих форумів без проходження щоразу чисельних інстанцій і обов'язкового затвердження дозволу на законодавчому рівні. Вона в ідеалі мала стати не тільки постійним розпорядчим комітетом щодо облаштування періодичних з'їздів, а й координуючим центром для всіх вітчизняних природничників. Міністерство народної освіти від початку не було готове встановити чітку періодичність природодослідницьких з'їздів через сумніви в їхній благонадійності, тому, за умов такої безсистемності, коли періодичність з'їздів варіювалася в межах 1-8 років, постійно існувала небезпека втратити не тільки спадкоємність, актуальність заявлених і замовлених робіт, а й науково-організаційні орієнтири. У період стрімкого світового розвитку природознавства, коли природнича система знань зазнавала постійних змін і корекції з нових позицій, роль такого науково-організаційного органу важко переоцінити, але «самостійницькі» наміри натуралістів наштовхнулися на бюрократичну стіну урядових заборон. Згодом був розроблений детальний «Проект статуту Товариства дослідників природи і лікарів для забезпечення та організації російських природничо-наукових з'їздів», складений членами Московського товариства дослідників природи О. П. Павловим та В. І. Вернадським.

Структура майбутньої асоціації виглядала так:

1. Президентом асоціації вважався президент останнього з'їзду.
2. Рада асоціації складалася з президентів та голів секцій всіх попередніх та наступних з'їздів, секретарів поточного з'їзду та членів Правління.

3. Правління обиралося Радою з'їзду в кількості 5 осіб та 5 кандидатів. Термін його роботи – проміжок між з'їздами, місце перебування – Санкт-Петербург, функції суто виконавчі.
4. Збори асоціації відбувалися періодично кожні два роки впродовж тижня і вирішували проблеми, пов'язані з організацією і проведенням з'їздів.

Проект підписали голова комісії **І. М. Сєченов**, голова з'їзду **К. А. Тімірязєв**, члени комісії: О. Г. Столєтов, **І. П. Павлов**, О. Тихомиров, **В. І. Вернадський**, **Д. М. Анучин**. На X-му з'їзді природознавців і лікарів з доповіддю про стан роботи, пов'язаний з організацією постійно діючої «Російської асоціації природознавців і лікарів» виступили І. В. Баранецький та М. М. Шіллер. Вони зазначили, що згідно проекту, розробленому комісіями VIII та IX з'їздів, асоціація не залежатиме від діяльності інших товариств, оскільки регулюватиме виключно роботу щодо проведення періодичних з'їздів. У процесі обговорення, в якому взяли участь М. М. Бекетов, Д. П. Коновалов, Ф. М. Шведов та інші. Проте переданий на затвердження до Міністерства проект так і не був втілений у життя. Мрія природознавців і лікарів Російської імперії про створення постійно діючого органу, який став би стаціонарним координуючим центром їхньої діяльності, а також забезпечував би їхнє спілкування на з'їздах, так і не здійснилася. Через деякий час у зв'язку з початком першої світової війни припинилися і самі з'їзди. Далі в Росії відбулася революція, в Україні кількаразова зміна влади – гетьманат, потім Директорія та зрештою прихід радянської влади. Надалі природничим наукам судилося розвиватися у зовсім інших соціально-політичних і культурно-псиологічних умовах, шукати нових організаційних форм.

У 20-х роках XX століття було створено Всесоюзне товариство зоологів, анатомів і гістологів. В республіках Радянського Союзу, в тому числі і в Україні, республіканських товариств не існувало. До початку Другої світової війни товариство зоологів, анатомів і гістологів провело 4 з'їзди. На цих з'їздах, окрім заслуховування доповідей та обміну думками і досвідом, проводилося і визнання тих чи інших наукових шкіл. Так 12 грудня 1927 р. – III Всесоюзний з'їзд зоологів, анатомів і гістологів, що проходив у Ленінграді визнав наукову школу завідувача кафедри анатомії Київського ветеринарно-зоотехнічного інституту, доктора біологічних наук, професора, а згодом академіка АН Каз.РСР, всесвітньовідомого порівняльного анатома **Броніслава Олександровича Домбровського**. Після Другої світової війни товариство було перейменоване на Всесоюзне товариство анатомів, гістологів та ембріологів. V-й Всесоюзний з'їзд анатомів, гістологів та ембріологів, що відбувся 5–11 липня 1949 р. у Ленінграді визнав наукову школу завідувача кафедри анатомії Київського ветеринарного інституту, всесвітньовідомого

порівняльного анатома, доктора біологічних наук, професора, згодом академіка АН УРСР Володимира Григоровича Касьяненка. Згодом академік **В. Г. Касьяненко** організував і провів у Києві VI-й Всесоюзний з'їзд анатомів, гістологів та ембріологів, що відбувся 8–14 липня 1958 р. Цей з'їзд проходив у оперному театрі (нині Національна опера України). Проведення цього з'їзду стало загальним визнанням української морфологічної науки і завдяки зусиллям Володимира Григоровича Касьяненка було створено Українське товариство анатомів, гістологів і ембріологів. Першим головою якого став академік В. Г. Касьяненко (1958–1964 рр.)

Перший голова Наукового товариства анатомів, гістологів та ембріологів України (1958–1964 рр.). **Касьяненко Володимир Григорович** (1901–1980 рр.) – закінчив ветеринарний факультет Київського ветеринарно-зоотехнічного інституту у 1926 році, всесвітньо відомий порівняльний анатом, доктор біологічних наук, професор, академік АН УРСР, завідувач кафедри анатомії Київського ветеринарного інституту (1932–1952 рр.), декан ветеринарного факультету (1932–1934 рр.), заступник директора КВІ з наукової роботи (1938–1948 рр.), засновник та завідувач відділу еволюційної морфології Інституту зоології АН УРСР (1947–1963 рр.) та директор цього Інституту (1952–1960 рр.). У 1973 році французькою академією наук, серед 20 порівняльних морфологів світу, визнаний видатним порівняльним анатомом XX століття.

Голова Наукового товариства анатомів, гістологів та ембріологів України (1964–1973 рр.). **Спіров Михайло Сергійович** (1892–1973 рр.) – закінчив медичний факультет Московського університету у 1917 році. Вчений-анатом, лімфолог, Заслужений діяч науки Української РСР, доктор медичних наук, професор. Працював помічником прозектора анатомії Вищої Московської медичної школи, прозектором анатомії Київського медичного інституту (КМІ), старшим прозектором анатомії Ленінградської військово-медичної академії, старшим асистентом кафедри анатомії Ленінградського педагогічного інституту імені Герцена, завідувачем кафедри нормальної анатомії Київського медичного інституту (1930–1973 рр.).

Голова Наукового товариства анатомів, гістологів, ембріологів та топографоанатомів України (1973–1997 рр.) Кульчицький Костянтин Іванович (1922–1997) – вчений-анатом, морфолог та експериментальний хірург, доктор медичних наук, професор, академік Академії педагогічних наук України, заслужений діяч науки України, лауреат Державної премії України, лауреата премії Академії наук України імені О. О. Богомольця, кавалер ордена України "За заслуги". Кульчицький К. І. закінчив медичний факультет Київського медичного інституту (КМІ) у 1944 році. Працював асистентом, доцентом, завідувачем кафедри оперативної хірургії і топографічної анатомії Київського медичного інституту (1963–1994 рр).

Голова Наукового товариства анатомів, гістологів, ембріологів та топографоанатомів України (1997–2002 рр.). Ковешніков Володимир Георгійович (1931–2015 рр.) – український вчений анатом, доктор медичних наук, професор, кавалер ордена «За заслуги» III ступеня, лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки, академік МАІА, АН ВШУ, Польської академії медицини, Всесвітньої академії медицини імені А. Швейцера, Заслужений діяч науки і техніки України, Почесний громадянин м. Луганська. У 1955 р. закінчив Саратовський медичний інститут, аспірант кафедри анатомії людини цього вишу, згодом асистент та доцент тієї ж кафедри, заступник декана педіатричного факультету, у 1971–1983 рр. – завідувач кафедри анатомії людини Тернопільського медичного інституту, у 1981–1984 рр. – проректор з навчальної роботи цього ж університету. У 1984–2003 рр. – ректор та завідувач кафедри нормальної анатомії Луганського державного медичного університету.

Президент Наукового товариства анатомів, гістологів, ембріологів та топографоанатомів України (2002–2022 рр.). Чайковський Юрій Богданович (1954–2022 рр.) – український вчений в у галузі гістології, ембріології, нейроморфолог, доктор медичних наук, професор, завідувач

кафедри гістології та ембріології Національного медичного університету ім. О. О. Богомольця, член-кореспондент Національної академії медичних наук України, член Міжнародної академії патології, Лауреат Державної премії України, премії імені В. П. Комісаренка НАН України, премії НАМН України, Заслужений діяч науки і техніки України.

В. о. президента Наукового товариства анатомів, гістологів, ембріологів та топографоанатомів України (з 2022 р. по даний час). Аппельханс Олена Леонідівна (22.07.1970 р. н.) – докторка медичних наук, професорка, завідувачка кафедри анатомії людини Одеського національного медичного університету, заслужений працівник освіти України.

Nadozirna Sofia, Tereshchenko Anatoly

KHARKIV NATIONAL MEDICAL UNIVERSITY
Kharkiv, Ukraine

THE LEGACY OF AN OUTSTANDING SCIENTIST. IVAN KARLOVYCH WAGNER

Relevance. A characteristic milestone of today is the relentless and rapid development of science, the use of the latest technologies, and artificial intelligence. Fundamental disciplines of medicine, in general, and anatomy, in particular, are no exception. There is no doubt that anatomy is the basis for the study of medicine. But we must remember the contributions made by the founders of medicine in those days when the main tools were a scalpel, a microscope, eyes and hands. One of these scientists was Ivan Karlovych Wagner, whose works are still used by scientists in many countries around the world. The purpose of our work is to recall the contribution of Ivan Karlovych Wagner to the creation and development of the Department of Anatomy of the Kharkiv National Medical University and the study of his personality as a world-class scientist, the founder of the department, scientific director, teacher and mentor of future doctors.

71. Камінська Марта 99
72. Кирик Христина 5, 90, 132, 156, 162, 177, 182
73. Кіндратів Ельвіра 66
74. Клочко Наталія 129
75. Ключівська Ольга 189
76. Кобзар Олександр 54, 102
77. Ковалишин Василь 185, 231
78. Коваль Олександр 106
79. Козак Юлія 189
80. Комар Тетяна 109
81. Кондаурова Ганна 223
82. Кондратюк Марта 88
83. Кондро Мар'яна 165
84. Кондрусик Наталія 60
85. Коновалова Людмила 221
86. Костиленко Юрій 79
87. Костюкова Інна 15
88. Кочмарь Михайло 145, 154, 171, 174
89. Кривецький Віктор 19, 23, 110
90. Кузів Оксана 237
91. Кущ Оксана 138
92. Лаврів Леся 125
93. Латинський Микола 125
94. Левон Марія 102
95. Лесик Роман 189
96. Литвак Юлія 174
97. Лісничук Наталія 203
98. Логаш Максим 212
99. Лопаткіна Оксана 127
100. Лопушняк Леся 50
101. Луцик Віталій 209
102. Маєвський Євгеній 221
103. Мазуркевич Тетяна 133
104. Макаренко Тетяна 176
105. Максименко Олександр 79
106. Максимчук Євген 77
107. Маркевич Мартин-Юрій 81, 135
108. Масна Зоряна 5, 99
109. Матешук-Вацеба Леся 5, 31, 81, 83, 135, 154, 177
110. Мельник Оксана 28
111. Мельник Олег 31
112. Мельник Олексій 31
113. Мервінська Юлія 179
114. Мервінський Тарас 180
115. Мєшкова Олена 201
116. Михалевич Марта 132, 162, 182, 191
117. Монастирський Володимир 113
118. Мота Оксана 13, 69, 137, 191, 195
119. Небесна Зоя 203
120. Невмержицька Наталія 184
121. Нескоромна Наталія 64
122. Нетлюх Аксінія 212
123. Нетлюх Андрій 185
124. Огінська Наталія 203
125. П'ятаченко Антон 201
126. Павлунько Володимир 133
127. Пайдаркіна Анастасія 138
128. Пальтов Євгеній 148
129. Пархоменко Марина 54
130. Первак Ігор 54
131. Перцович Василь 158
132. Пикалюк Василь 70
133. Півторак Володимир 113
134. Підвальна Уляна 5, 83, 177
135. Піняжко Роман 189
136. Подолюк Марія 69, 132, 137, 148, 162, 177, 182, 191
137. Покотило Віра 193
138. Покотило Петро 13, 88, 137, 193, 195
139. Попадинець Оксана 151
140. Попик Петро 81, 135
141. Попович Юрій 158
142. Примаченко Валентина 198
143. Проняєв Дмитро 19, 23
144. Процак Тетяна 123
145. Раскалєй Володимир 40
146. Раскалєй Тетяна 40
147. Римар Алла 203
148. Романюк Альона 85
149. Ружицька Олена 227
150. Савка Ірина 205
151. Савосько Сергій 179, 180
152. Святоцька Лілія 212
153. Сельський Петро 209
154. Сергієнко Вікторія 135
155. Сергієнко Вікторія 81
156. Сікорин Ярослав 66
157. Слободян Олександр 125

158. Содомора Ольга 212
159. Співак Микола 165
160. Стегней Жанна 45
161. Стегней Микола 47
162. Стецук Євген 150
163. Стойка Ростислав 189
164. Суханов Андріан 185
165. Сухоносов Роман 50
166. Танчин Ігор 5, 162, 215, 217, 219
167. Тихолаз Віталій 127
168. Товкач Юрій 128
169. Трач Ольга 129
170. Турбал Людмила 221
171. Уваєв Богдан 223
172. Усенко Світлана 141
173. Федевич Соломія 224
174. Федонюк Лариса 227
175. Федорак Володимир 158
176. Федоренко Віра 229
177. Федоренко Юрій 231
178. Фік Володимир 13
179. Фінюк Наталія 189
180. Фомін Владлен 60
181. Хворостяна Тетяна 54
182. Хмара Тетяна 58, 73, 106, 109
183. Цитовський Максим 148, 233
184. Чеботарьова Світлана 64
185. Шевченко Олена 102
186. Шевченко Юлій 60
187. Шепітько Володимир 150
188. Шпита Тетяна 143
189. Юревич Надія 129
190. Юрик Ігор 237
191. Юрик Ярослав 237
192. Яременко Лілія 179, 180, 221, 223

ЗМІСТ

ОСОБИСТОСТІ В ІСТОРІЇ МОРФОЛОГІЧНИХ ШКІЛ УКРАЇНИ ТА СВІТУ

Матешук-Вацеба Леся, Масна Зоряна, Підвальна Уляна, Танчин Ігор, Кирик Христина ЛЕВ МИХАЙЛОВИЧ ЛИЧКОВСЬКИЙ (до 100-річчя від дня народження) 5

Halycha Mariia, Sukhonosov Roman SCIENTIST INNOVATOR, JUBILEE OF P. A. NARANOVYCH 9

Галюк Уляна, Мота Оксана, Фік Володимир, Покотило Петро СУЧАСНІ УКРАЇНСЬКІ НАЗВИ В АНАТОМІЇ: ВКЛАД ПРОФЕСОРА МИХАЙЛА НЕТЛЮХА 13

Дзевульська Ірина, Костюкова Інна НАПРЯМИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ЗДОБУТКИ В МОРФОЛОГІЇ ПРЕДСТАВНИКІВ ЛЬВІВСЬКОЇ НАУКОВОЇ ШКОЛИ ВІД ЇЇ ЗАРОДЖЕННЯ ДО СЬОГОДЕННЯ 15

Кривецький Віктор, Проняєв Дмитро ДО 130-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ПРОВІДНОГО ЕМБРІОЛОГА, ПРОФЕСОРА, ДОКТОРА МЕДИЧНИХ НАУК МИКОЛИ ГЕРВАСІЙОВИЧА ТУРКЕВИЧА 19

Кривецький Віктор, Проняєв Дмитро ЖИТТЄВИЙ ШЛЯХ ДОЦЕНТА КАФЕДРИ АНАТОМІЇ ЛЮДИНИ БУКОВИНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ЛЮТИКА МИХАЙЛА ДМИТРОВИЧА 23

Kuzmina Daria, Trach Viktoria, Shevtsov Oleksandr FROM KHARKIV TO GLOBAL RECOGNITION: VILÉM DUŠAN LAMBL'S JOURNEY IN ANATOMY 26

Мельник Оксана ПАМ'ЯТІ ПРОФЕСОРА ЄВГЕНА МИКОЛАЙОВИЧА ПАНАСЮКА (до 95-ої річниці від дня народження) 28

Мельник Олег, Аппельханс Олена, Матешук-Вацеба Леся, Мельник Олексій ІСТОРІЯ НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА АНАТОМІВ, ГІСТОЛОГІВ, ЕМБРІОЛОГІВ ТА ТОПОГРАФОАНАТОМІВ ВІД ЗАРОДЖЕННЯ ДО СЬОГОДЕННЯ 31

Nadozirna Sofia, Tereshchenko Anatoly THE LEGACY OF AN OUTSTANDING SCIENTIST. IVAN KARLOVYCH WAGNER 38

Раскалєй Тетяна, Раскалєй Володимир ОСОБИСТОСТІ В ІСТОРІЇ НЕЙРОМОРФОЛОГІЧНОЇ ШКОЛИ УКРАЇНИ 40

Gryglewski Ryszard W., Schaukal Leo, Bauer Sophia, Pidvalna Uliana HENRYK KADYI'S PREPARATORY TECHNIQUES – EXPLORING ANATOMICAL TRADITIONS OF VIENNA, KRAKOW AND LVIV 42

Bauer Sophia, Schaukal Leo, Gryglewski Ryszard W., Pidvalna Uliana LVIV – VIENNA: A SHARED HISTORY IN ACADEMICS, MEDICINE AND ANATOMY 43

Стегней Жанна НАУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ П. М. МАЖУГИ 45

Стегней Микола 100-РІЧЧЯ КИЇВСЬКОЇ ШКОЛИ ПОРІВНЯЛЬНИХ МОРФОЛОГІВ 47

Сухоносов Роман, Лопушняк Леся ДО 220-ТИРІЧЧЯ КАФЕДРИ АНАТОМІЇ ЛЮДИНИ: ІСТОРІЯ СТВОРЕННЯ ТА ХУДОЖНІЙ АНАЛІЗ ФРЕСКИ В ЛЕКЦІЙНІЙ АУДИТОРІЇ КАФЕДРИ АНАТОМІЇ ЛЮДИНИ, КЛІНІЧНОЇ АНАТОМІЇ ТА ТОПОГРАФІЧНОЇ ХІРУРГІЇ ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ 50

Хворостяна Тетяна, Бондаренко Микола, Дорошенко Станіслав, Кобзар Олександр, Пархоменко Марина, Первак Ігор ПРОФЕСОР КОСТЯНТИН ІВАНОВИЧ КУЛЬЧИЦЬКИЙ – ЗАСНОВНИК УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОГО БІОЛОГІЧНОГО МОДЕЛЮВАННЯ 54

Хмара Тетяна ЖІНКИ-МОРФОЛОГИНІ В УКРАЇНІ 58

Шевченко Юлій, Фомін Владлен, Кондрусик Наталія МОРАЛЬНІ ДРАМИ І КРАЙНОЩІ В БОРОТЬБІ ЗА СПРАВЕДЛИВІСТЬ: РЕФЛЕКСІЯ НАУКОВОЇ ЕТИКИ. ЖИТТЄВИЙ ШЛЯХ ВЕНЕДИКТОВА О. С. 60

ВІТЧИЗНЯНІ ТА ЗАРУБІЖНІ АНАТОМІЧНІ МУЗЕЇ

Аппельханс Олена, Нескоромна Наталія, Антонова Наталія, Чеботарьова Світлана МУЗЕЙ АНАТОМІЇ ЛЮДИНИ ОДЕСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ: ІСТОРІЯ ТА СЬОГОДЕННЯ 64

Кіндратів Ельвіра, Гурик Зоряна, Сікорин Ярослав РІДКІСНА ПАТОЛОГІЯ «НОМА ЩОКИ» 66

ДО ПИТАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ КАФЕДР МОРФОЛОГІЧНОГО ПРОФІЛЮ

Галюк Уляна, Мота Оксана, Подолюк Марія КІСТКОВІ ОРІЄНТИРИ ПОВЕРХНІ ТІЛА ЛЮДИНИ: ВАЖЛИВИЙ РОЗДІЛ АНАТОМІЇ ЛЮДИНИ ДЛЯ ФАХІВЦІВ З ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ 69

Пикалюк Василь ОЦІНКА НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ОЧИМА СТУДЕНТІВ 70

Хмара Тетяна, Дюба Анастасія МІСЦЕ ПОЕЗІЇ І АКРОНІМІВ У НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОМУ ПРОЦЕСІ НА КАФЕДРІ АНАТОМІЇ ЛЮДИНИ 73

СУЧАСНІ МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА НАУКОВІ ТЕХНОЛОГІЇ В МОРФОЛОГІЇ

Грицина Ірина, Максимчук Євген, Золотухін Орест ГІСТОХІМІЧНІ, ІМУНОГІСТОХІМІЧНІ ТА ІМУНОФЛЮОРЕСЦЕНТНІ ТЕХНІКИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ГІСТОПАТОЛОГІЇ НИРОК 77

Максименко Олександр, Гринь Володимир, Костиленко Юрій ОСОБЛИВОСТІ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОГО МОДЕЛЮВАННЯ АСЕПТИЧНОГО ТА СЕПТИЧНОГО ЗАПАЛЕННЯ ОЧЕРЕВИНИ У БІЛИХ ЩУРІВ 79

Маркевич Мартин-Юрій, Попик Петро, Сергієнко Вікторія, Матешук-Вацеба Леся ОСОБЛИВОСТІ ЗАБОРУ ПІДШЛУНКОВОЇ ЗАЛОЗИ БІЛОГО ЛАБОРАТОРНОГО ЩУРА ДЛЯ МОРФОЛОГІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ 81

Підвальна Уляна, Матешук-Вацеба Леся МОРФОЛОГІЯ ВІНЦЕВИХ АРТЕРІЙ IN VIVO: СУЧАСНІ МОЖЛИВОСТІ 83

Proniaiev Dmytro MODERN METHODS OF TEACHING ANATOMY 84

Романюк Альона ПЕРЕВАГИ ЗАСТОСУВАННЯ КОНТАКТНОЇ ТЕРМОМАМОГРАФІЇ У РАННІЙ ДІГНОСТИЦІ РАКУ МОЛОЧНОЇ ЗАЛОЗИ 85

МОРФО-ФУНКЦІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІВ У ПРЕ- ТА ПОСТНАТАЛЬНОМУ ПЕРІОДАХ ОНТОГЕНЕЗУ

Беседіна Анна, Покотило Петро, Кондратюк Марта ВАРІАНТИ ДВОСТУЛКОВОГО АОРТАЛЬНОГО КЛАПАНА ТА ЇХ ПРОГНОСТИЧНЕ ЗНАЧЕННЯ 88

Джура Ольга, Геник Ігор, Кирик Христина МОРФОФУНКЦІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ БУДОВИ ГУБЧАСТОЇ КІСТКОВОЇ ТКАНИНИ ЧОЛОВІКІВ ТА ЖІНОК У ПОСТНАТАЛЬНОМУ ОСТЕОГЕНЕЗІ 90

Єршов Віктор, Антонюк Ольга ЕМБРІОГЕНЕЗ ТА АТРЕЗІЯ ПОРОЖНЬОЇ КИШКИ В НОВОНАРОДЖЕНИХ..... 93

Zabrodska Olha, Slobodian Oleksandr UMBILICAL VEIN: TOPOGRAPHICAL FEATURES..... 97

Камінська Марта, Масна Зоряна АНАЛІЗ ЧАСТОТИ МАНІФЕСТАЦІЇ РІЗНИХ ВИДІВ ПАТОЛОГІЇ ОРГАНА ЗОРУ СЕРЕД ПАЦІЄНТІВ ОФТАЛЬМОЛОГІЧНОГО ВІДДІЛЕННЯ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ КЛІНІЧНОЇ ЛІКАРНІ 99

Karatieieva Svitlana, Slobodian Oleksandr THE COMPARISON THE THIGH LENGTH IN STUDENTS OF BUKOVYNA 101

Кобзар Олександр, Шевченко Олена, Бондаренко Микола, Дорошенко Станіслав, Зоренко Олена, Левон Марія ПОСТМОРТАЛЬНА ТА ПРИЖИТТЄВА КЛІНІКО-АНАТОМІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ХРЕБТОВОЇ АРТЕРІЇ ТА ЇЇ ГІЛОК 102

Koval Oleksandr SOURCES AND CHARACTERISTICS OF ELBOW CAPSULE INNERVATION IN LATE HUMAN FETUSES 105

Коваль Олександр, Хмара Тетяна КОРЕЛЯТИВНІ ВЗАЄМОВІДНОШЕННЯ МІЖ РОЗПОДІЛОМ ВНУТРІШНЬОМ'ЯЗОВИХ НЕРВІВ І СТРУКТУРНО-ФУНКЦІОНАЛЬНОЮ ОРГАНІЗАЦІЄЮ М'ЯЗІВ ЗАДНЬОЇ ГРУПИ ПЕРЕДПЛІЧЧЯ У ПЛОДІВ ЛЮДИНИ 106

Комар Тетяна, Хмара Тетяна ОСОБЛИВОСТІ СТРУКТУРНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ФАСЦІЇ ГОМІЛКИ У ПЛОДІВ ЛЮДИНИ..... 109

Кривецький Віктор РОЗВИТОК СИМПАТИЧНОГО СТОВБУРА В ПЕРЕДПЛОДОВОМУ ПЕРІОДІ РОЗВИТКУ ЛЮДИНИ 110

Півторак Володимир, Монастирський Володимир, Бурков Микола, Булько Микола, Голубовський Ігор, Дусик Андрій ТОПОГРАФІЯ НИРОК У ОСІБ РІЗНИХ СОМАТОТИПІВ ЗА ДАНИМИ МАГНІТНО-РЕЗОНАНСНОЇ ТОМОГРАФІЇ 113

Proniaiev Dmytro PERINATAL MORPHOGENESIS AND FORMATION OF TOPOGRAPHIC-ANATOMICAL INTERRELATIONS OF THE FALLOPIAN TUBES 118

Protsak Tetiana, Zabrodska Olha NEW CARDIOVASCULAR ASPECTS ABOUT HEART MORPHOFUNCTIONAL CHARACTERISTICS..... 119

Protsak Tetiana, Zabrodska Olha BASIC FEATURES OF ANATOMICAL FORMATION OF THE THYROID GLAND 121

Процак Тетяна, Забродська Ольга ДІАГНОСТИКА ВРОДЖЕНИХ ВАД СЕРЦЯ В ПРЕНАТАЛЬНОМУ АСПЕКТІ 123

Слободян Олександр, Латинський Микола, Лаврів Леся АКТУАЛЬНІСТЬ ДОСЛІДЖЕННЯ УТВОРІВ ЗОВНІШНЬОЇ ОСНОВИ ЧЕРЕПА 125

Тихолаз Віталій, Лопаткіна Оксана, Галунко Ганна, Залевський Леонід АНТРОПОМЕТРИЧНІ ПАРАМЕТРИ ГОЛОВИ ПЛОДІВ ЛЮДИНИ В РІЗНІ ПЕРІОДИ ГЕСТАЦІЇ 127

Товкач Юрій АНАТОМІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ КУТА ГІСА 128

Трач Ольга, Клочко Наталія, Юревич Надія АНАТОМІЧНА МІНЛИВІСТЬ МОРФОМЕТРИЧНИХ ПАРАМЕТРІВ ШИРИНИ ПІВКУЛЬ ВЕЛИКОГО МОЗКУ 129

ПОРІВНЯЛЬНА АНАТОМІЯ ОРГАНІВ ЛЮДИНИ ТА ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНИХ ТВАРИН

Кирик Христина, Бекесевич Анна, Гресько Наталія, Михалевич Марта, Джура Ольга, Джалілова Ельвіра, Подолюк Марія АНАТОМІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ БУДОВИ НАДНИРКОВИХ ЗАЛОЗ ЩУРА 132

Мазуркевич Тетяна, Павлунько Володимир ІМУННІ УТВОРЕННЯ КИШЕЧНИКА ГУСЕПОДІБНИХ 133

Маркевич Мартин-Юрій, Попик Петро, Сергієнко Вікторія, Матешук-Вацеба Леся ПОРІВНЯЛЬНА АНАТОМІЯ ПІДШЛУНКОВОЇ ЗАЛОЗИ БІЛОГО ЩУРА 135

Мота Оксана, Галюк Уляна, Покотило Петро, Подолюк Марія ОСОБЛИВОСТІ МАКРОАНАТОМІЇ ТА ТОПОГРАФІЇ ЛЕГЕНЬ БІЛОГО ЩУРА 137

Пайдаркіна Анастасія, Кущ Оксана ОСОБЛИВОСТІ ТОПОГРАФІЇ І БУДОВИ ЛІМФОЇДНОЇ ТКАНИНИ СЕРОЗНИХ ОБОЛОНОК ПАРІЄТАЛЬНОЇ ОЧЕРЕВИНИ І БРИЖІ КИШКІВНИКА 138

Усенко Світлана ДО МОРФОЛОГІЇ КЛОАКАЛЬНОЇ СУМКИ ВОРОНИ СІРОЇ 141

СТРУКТУРНА ОРГАНІЗАЦІЯ ОРГАНІВ ЗА УМОВ ВПЛИВУ ЕНДО- ТА ЕКЗОПАТОГЕННИХ ЧИННИКІВ

Безштанько Микола, Шпита Тетяна МОРФОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ УЛЬТРАСТРУКТУРИ ЗАЛОЗ ШЛУНКУ НА РАННІХ СТРОКАХ РОЗВИТКУ ГІПОТИРЕОЗУ 143

Валько Олеся, Головацький Андрій, Кочмарь Михайло ОСОБЛИВОСТІ ЗМІН СУДИН ГЕМОМІКРОЦИРКУЛЯТОРНОГО РУСЛА КЛУБОВИХ ЛІМФАТИЧНИХ ВУЗЛІВ ПРИ ТРИВАЛІЙ ДІЇ НА ОРГАНІЗМ ОПІОЇДУ НАЛБУФІНУ 145

Ващенюк Марія СТРУКТУРНІ ЗМІНИ ЯДЕР ГІПОТАЛАМУСА ПРИ ДОВГОТРИВАЛОМУ ВПЛИВІ ГЛУТАМАТУ НАТРІЮ В ЕКСПЕРИМЕНТІ ... 147

Вільхова Ірина, Пальтов Євгеній, Цитовський Максим, Подолюк Марія МОРФОЛОГІЧНІ ЗМІНИ НЕФРОНА ТА ДЕЯКІ ФУНКЦІОНАЛЬНІ ЗМІНИ НИРКИ ПРИ ДВОТИЖНЕВОМУ ЗАСТОСУВАННІ ТЕРАПЕВТИЧНИХ ДОЗ НАЛБУФІНУ В ЕКСПЕРИМЕНТІ 148

Ворошилова Тетяна, Шепітько Володимир, Стецук Євген РЕАКЦІЯ МАСТОЦИТІВ СПОЛУЧНОЇ ТКАНИНИ МІОКАРДА ШЛУНОЧКІВ ПРИ ВВЕДЕННІ ТРИПТОРЕЛІНУ 150

Гаргаун Олександра, Попадинець Оксана СТРУКТУРНА ОРГАНІЗАЦІЯ НАДНИРКОВИХ ЗАЛОЗ ЗА УМОВ ВПЛИВУ ЕНДО- ТА ЕКЗОПАТОГЕННИХ ЧИННИКІВ 151

Головацький Андрій, Матешук-Вацеба Леся, Гарапко Тетяна, Кочмарь Михайло, Гецко Олександр ЗМІНИ СТРУКТУРНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ СЕЛЕЗІНКИ ПРИ ТРИВАЛОМУ ВПЛИВІ ГЛУТАМАТУ НАТРІЮ 154

Гресько Наталія, Кирик Христина, Бекесевич Анна, Адамович Олена МОРФОМЕТРИЧНИЙ АНАЛІЗ ЗМІН ТОВЩИНИ М'ЯЗОВОЇ ОБОЛОНКИ ОБОДОВОЇ КИШКИ НА РІЗНИХ ТЕРМІНАХ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОГО ВПЛИВУ НАЛБУФІНУ 156

Грицишин Людмила, Попович Юрій, Федорак Володимир, Перцович Василь ОСОБЛИВОСТІ МОРФОФУНКЦІОНАЛЬНОГО СТАНУ ПЕЧІНКИ ПРИ СТРЕПТОЗОТОЦИН-ІНДУКОВАНОМУ ЦУКРОВОМУ ДІАБЕТІ ТА ЙОГО КОРЕКЦІЇ ЧЕРЕЗ 70 ДІБ ЕКСПЕРИМЕНТУ 158

Кирик Христина, Гресько Наталія, Бекесевич Анна, Подолюк Марія, Михалевич Марта, Танчин Ігор МОРФОМЕТРИЧНИЙ АНАЛІЗ СТАНУ ГЕМОМІКРОЦИРКУЛЯТОРНОГО РУСЛА ВЛАСНЕ СУДИННОЇ ОБОЛОНКИ ОЧНОГО ЯБЛУКА В НОРМІ ТА ЗА УМОВ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОГО ДІАБЕТУ 162

Kovaltsova Maryna, Buha Viktoriia, Huliieva Visala MORPHOLOGICAL DAMAGE TO THE ENDOCRINE APPARATUS OF THE PANCREAS OF NEWBORN OFFSPRING AS A RESULT OF PRENATAL EXPOSURE TO HYPERCALORIC NUTRITION IN RAT MOTHERS 164

Кондро Мар'яна, Берегова Тетяна, Співак Микола МОРФОФУНКЦІОНАЛЬНІ ЗМІНИ ПЕЧІНКИ ЩУРІВ ЗА УМОВ РОЗВИТКУ ГЛУТАМАТ-ІНДУКОВАНОГО ОЖИРІННЯ ТА КОРЕКЦІЇ НАНОКРИСТАЛІЧНИМ ДІОКСИДОМ ЦЕРІЮ 165

Кочмарь Михайло, Гаврилець Михайло МОРФОЛОГІЧНІ ЗМІНИ ЗАГРУДНИННОЇ ЗАЛОЗИ ПРИ ВПЛИВІ ГЛУТАМАТУ НАТРІЮ 171

Кочмарь Михайло, Литвак Юлія, Головацький Андрій, Гарапко Тетяна, Гецко Олександр СТРУКТУРНІ ЗМІНИ АЦИНУСІВ ПІДШЛУНКОВОЇ ЗАЛОЗИ ПРИ ДІЇ ГЛУТАМАТУ НАТРІЮ ТА ПІСЛЯ ЙОГО ВІДМІНИ 174

Макаренко Тетяна СТАН СИСТЕМ БІОЛОГІЧНОГО ОКИСНЕННЯ ЗА УМОВ РОЗВИТКУ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОГО ТЕТРАЦИКЛІНОВОГО ГЕПАТОЗУ 176

Матешук-Вацеба Леся, Підвальна Уляна, Кирик Христина, Подолюк Марія ЗАКОНОМІРНОСТІ ЗМІН УЛЬТРАСТРУКТУРНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ СУДИННОЇ ОБОЛОНКИ ЗА УМОВ ІШЕМІЇ РІЗНОГО ГЕНЕЗУ В ЕКСПЕРИМЕНТІ 177

Мервінська Юлія, Яременко Лілія, Савосько Сергій, Грабовий Олександр CD146+-МЕЗЕНХІМАЛЬНІ СТОВБУРОВІ КЛІТИНИ ТА ВАСКУЛОГЕНЕЗ У ПЕРИФОКАЛЬНІЙ ДІЛЯНЦІ ГЕМОРАГІЧНОГО ІНСУЛЬТУ 179

Мервінський Тарас, Яременко Лілія, Савосько Сергій, Грабовий Олександр ДИСТАНТНИЙ ГРАДІЄНТ РЕАКЦІЇ АСТРОЦИТІВ ПРИ ФОРМУВАННІ ГЛІАЛЬНОГО РУБЦЯ У ГОЛОВНОМУ МОЗКУ ПІСЛЯ ГЕМОРАГІЧНОГО ІНСУЛЬТУ 180

Михалевич Марта, Подолюк Марія, Кирик Христина УЛЬТРАМІКРОСКОПІЧНІ ЗМІНИ У СТРУКТУРІ ПІДИЖНЬОЩЕЛЕПНОЇ СЛИННОЇ ЗАЛОЗИ ЧЕРЕЗ 5 ТИЖНІВ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОГО ОПОЇДНОГО ВПЛИВУ 182

Невмержицька Наталія, Грабовий Олександр УЧАСТЬ КОМПОНЕНТІВ ЕКСТРАЦЕЛЮЛЯРНОГО МАТРИКСУ В РЕГЕНЕРАЦІЇ ПЕРИФЕРИЧНОГО НЕРВА 184

Нетлюх Андрій, Ковалишин Василь, Суханов Андріан МОРФОЛОГІЧНІ ЗМІНИ РІЗНИХ ВІДДІЛІВ СУДИННОГО РУСЛА ЩУРІВ В УМОВАХ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОГО СУБАРАХНОЇДАЛЬНОГО КРОВОВИЛИВУ І ПІСЛЯ ТЕРАПІЇ ДОНАТОРОМ ОКСИДУ АЗОТУ 185

Піняжко Роман, Фінюк Наталія, Козак Юлія, Ключівська Ольга, Стойка Ростислав, Білявський Кшиштоф, Білявська Анна, Лесик Роман АНТИПРОЛІФЕРАТИВНА АКТИВНІСТЬ НОВИХ СПОЛУК НА ОСНОВІ ТІОПІРАНО[2,3-D]ТІАЗОЛІВ У КЛІТИНАХ КОЛОРЕКТАЛЬНОЇ АДЕНОКАРЦИНОМИ ЛЮДИНИ 189

Подолюк Марія, Гресько Наталія, Бекесевич Анна, Михалевич Марта, Мота Оксана ЖІНОЧА РЕПРОДУКТИВНА СИСТЕМА ТА COVID-19 191

Покотило Петро, Беседіна Анна, Покотило Віра ВПЛИВ 10% CBD-ОЛІЇ НА ПЕРЕБІГ COVID-19 193

Покотило Петро, Мота Оксана, Борис Руслан, Блищак Назарій, Галюк Уляна МОРФОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА КЛІТИН ПЕРИФЕРІЙНОЇ КРОВІ У ПАЦІЄНТІВ З СЕРЕДНЬО-ВАЖКИМ ПЕРЕБІГОМ КОРОНАВІРУСНОЇ ХВОРОБИ (COVID–19) 195

Примаченко Валентина АНАЛІЗ БІОХІМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ КРОВІ ПРИ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОМУ АЛІМЕНТАРНОМУ ОЖИРІННІ І ПАТОЛОГІЯ ПЕЧІНКИ 198

П'ятаченко Антон, Богданов Павло, Мєшкова Олена, Булдишкін Віктор МОРФОМЕТРИЧНІ ЗМІНИ СУГЛОБОВОГО ХРЯЩА ВЕЛИКОГОМІЛКОВОЇ КІСТКИ ПРИ МОДЕЛЬОВАНОМУ ОСТЕПОРОЗІ 201

Римар Алла, Небесна Зоя, Лісничук Наталія, Огінська Наталія, Гетманюк Ірина УЛЬТРАСТРУКТУРНІ ЗМІНИ ГЕМОКАПІЛЯРІВ ЛЕГЕНЬ БІЛИХ ЩУРІВ ЗА УМОВ ЗМОДЕЛЬОВАНОГО ОНКОГЕНЕЗУ ДИМЕТИЛГІДРАЗИНОМ ГІДРОХЛОРИДОМ 203

Савка Ірина, Бариляк Андрій МОРФОМЕТРИЧНИЙ АНАЛІЗ КРОВОНОСНОГО РУСЛА ЯЄЧКА БІЛОГО ЩУРА В НОРМІ ТА ПРИ СТРЕПТОЗИТОЦИН-ІНДУКОВАНОМУ ЦУКРОВОМУ ДІАБЕТІ 205

Сельський Петро, Гладій Олена, Луцик Віталій ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ МОРФОЛОГІЧНИХ ПОРУШЕНЬ СКЕЛЕТНИХ М'ЯЗІВ КІНЦІВОК ТА ЗМІН ЛІПІДНОЇ ПЕРОКСИДАЦІЇ НА СИСТЕМНОМУ РІВНІ ПРИ ГОСТРІЙ ІШЕМІЇ-РЕПЕРФУЗІЇ ЗА УМОВ ГОСТРОЇ КРОВОВТРАТИ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ ІНФОРМАЦІЙНИХ МЕТОДИК 209

Содомора Ольга, Логаш Максим, Нетлюх Аксінія, Ващенюк Марія, Святоцька Лілія МАТЕМАТИЧНИЙ АНАЛІЗ ДІАМЕТРІВ СУДИН ГЕМОМІКРОЦИРКУЛЯТОРНОГО РУСЛА СТІНКИ СОННОЇ ПАЗУХИ, ГІПОТАЛАМУСА ТА ЩИТОПОДІБНОЇ ЗАЛОЗИ ЗА УМОВ ВПЛИВУ ГЛУТАМАТУ НАТРІЮ В ЕКСПЕРИМЕНТІ 212

Танчин Ігор АДАПТАЦІЙНО-КОМПЕНСАЦІЙНІ МОЖЛИВОСТІ СУДИННОГО РУСЛА ОЧНОГО ЯБЛУКА ПРИ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОМУ ВЕНОЗНОМУ ЗАСТОЮ ТА ЛАЗЕРОТЕРАПІЇ 215

Танчин Ігор ДОСЛІДЖЕННЯ ОПТИЧНИХ СЕРЕДОВИЩ ПЕРЕДНЬОГО СЕГМЕНТУ ОЧНОГО ЯБЛУКА ПРИ ПОРУШЕННІ ВЕНОЗНОЇ ГЕМОДИНАМІКИ 217

Танчин Ігор ТЕРМОМЕТРІЯ РОГІВКИ, ЯК МЕТОД СКРІНІНГ-ДІАГНОСТИКИ ВПЛИВУ ЛАЗЕРОТЕРАПІЇ НА ІНТЕНСИВНІСТЬ КРОВООБІГУ В ПЕРЕДНЬОМУ СЕГМЕНТІ ОЧНОГО ЯБЛУКА ПРИ ПОРУШЕННІ ВЕНОЗНОЇ ГЕМОДИНАМІКИ 219

Турбал Людмила, Маєвський Євгеній, Яременко Лілія, Коновалова Людмила ВПЛИВ ОТРУТИ ГАДЮК ВИДУ VIPERA BERUS НА МОРФОЛОГІЧНІ ЗМІНИ ПЕЧІНКИ ЩУРІВ 221

Уваєв Богдан, Яременко Лілія, Кондаурова Ганна ВПЛИВ ГІПОПЕРФУЗІЇ МОЗКУ НА СТРУКТУРНУ ОРГАНІЗАЦІЮ ЯЄЧОК ЩУРІВ 223

Федевич Соломія ГІСТОХІМІЧНІ І ІМУНОГІСТОХІМІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ СВІТЛОКЛІТИННОГО РАКУ НИРКИ G1 ТА G3 СТУПЕНІВ ДИФЕРЕНЦІАЦІЇ 224

Федонюк Лариса, Ружицька Олена ПОРУШЕННЯ ГЕМОДИНАМІКИ: ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ГЕМОДИНАМІЧНОЇ ТРАВМИ ТА АРХІТЕКТОНІКИ КЛАПАНІВ СЕРЦЯ 227

Федоренко Віра ВПЛИВ МОНОХЛОРАЦЕТОНУ НА ГІСТОМОРФОЛОГІЮ ТКАНИН ПЕЧІНКИ, НИРОК І ШКІРИ 229

Федоренко Юрій, Ковалишин Василь УЛЬТРАМІКРОСКОПІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ ТКАНИНИ ПЕЧІНКИ ЗА УМОВ ВПЛИВУ ФТОРУ 231

Цитовський Максим, Вільхова Ірина, Блищак Назарій ГІСТОЛОГІЧНІ ТА МОРФОМЕТРИЧНІ ЗМІНИ В АРТЕРІОЛАХ СТІНКИ АОРТИ БІЛОГО ЩУРА ЗА УМОВ СТРЕПТОЗОТОЦИНІДУКОВАНОГО ЦУКРОВОГО ДІАБЕТУ: РАННІ ТЕРМІНИ ДОСЛІДЖЕННЯ 233

Юрик Ярослав, Кузів Оксана, Юрик Ігор ОСОБЛИВОСТІ ЕНДОКРИННОЇ ФУНКЦІЇ СЕРЦЯ У ПОСТКОМПРЕСІЙНОМУ ПЕРІОДІ СИНДРОМУ ТРИВАЛОГО СТИСНЕННЯ 237

ПОКАЖЧИК АВТОРІВ 239